

การบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรองรับยุทธศาสตร์
สู่ประชาคมอาเซียน : การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

**The Administration of the ASEAN Studies Center of Surat Thani Provincial Office of the Non-
Formal and Informal Education to Support NFE Strategies for Entering the ASEAN
Community: Policy Implementation**

ภัทรานันท์ นาคบำรุง^{1*} และ สุพัตรา ประดับพงษ์²

Pattaranan Nakbamrung^{1*} and Supatra Pradubpongse²

^{1*} นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

^{1*} Student in Doctor of Education Program in Educational Studies, Faculty of Education, Rangsit University,
Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

² Fulltime Lecturer of Doctor of Education Program in Educational Studies, Faculty of Education, Rangsit University,
Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

E mail: nakpatta9@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์อาเซียนศึกษา ครู กศน.ตำบล และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งหมด 19 อำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 180 คน โดยใช้การสุ่มแบบสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53, SD = 1.27$) และพบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.63, SD = 1.35$) และ สภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กศน.

จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 1.11$) และ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การเพิ่มคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.61$, $SD = 1.17$) 2) การนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจุดแข็ง (Strengths) คือ การจัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านอาเซียนศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีจุดอ่อน (Weaknesses) คือ การขาดการจัดทำฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนที่เป็น โอกาส (Opportunities) คือ การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาดตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพและเป็นสากล การส่งเสริมการเปิดเสรีทางการศึกษา และอุปสรรค (Threats) คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐานการศึกษาอาเซียน และการพัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

คำสำคัญ: การบริหารศูนย์อาเซียนศึกษา, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, ยุทธศาสตร์สู่ประชาคมอาเซียน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

Abstract

This study aimed to 1) investigate the current state and the desirable state of policy implementation in the administration of the ASEAN Studies Center of Surat Thani Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education to Support NFE Strategies for Entering the ASEAN Community, and 2) analyze the strengths, weaknesses, opportunities, and threats of policy implementation in the administration of the ASEAN Studies Center. The sample group consisted of the administrators of the ASEAN Studies Center, teachers of NFE Tambon, and basic Educational School Committee from schools under Surat Thani Provincial Office of NFE. The total number of sample was 180 selected from 19 amphurs of Surat Thani Province, using the proportional random sampling and simple random sampling methods. Mean and Standard Deviation were used for data analysis.

The findings of this study were: 1) the total average score of the current state of policy implementation in the administration of the ASEAN Studies Center was at a moderate level ($\bar{x} = 2.53$, $SD = 1.27$). Regarding NFE Strategies for Entering the ASEAN Community, Strategy1: Strengthening ASEAN Awareness and Preparedness for Entering the ASEAN Community had the highest level of average score ($\bar{x} = 2.63$, $SD = 1.35$). 2) The total average score of the desirable state of policy implementation in the administration of the ASEAN Studies Center was at a high level ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 1.11$). Regarding NFE Strategies for Entering the ASEAN Community, Strategy 2: Promoting the Opportunity for Lifelong Education and Enhancing Its Quality had the highest level of average score ($\bar{x} = 3.61$, $SD = 1.17$). 3. Regarding SWOT analysis, the strengths of the ASEAN Studies Center included ASEAN Studies instruction, professional development, and the development of curriculum, media, and learning management. Its weaknesses dealt with lack of efficient database to promote NFE and information distribution and building positive attitude towards ASEAN. Its opportunities were the development of quality global basic education,

continuing education, and informal education to meet the needs of economy and labor market, both internal and external ASEAN Region, and the promotion of liberalization of education. Its threads were the development of quality non-formal education to meet ASEAN standards, and the development of knowledge and experience transfer systems.

Keywords: Administration of the ASEAN Studies Center, Office of the Non-Formal and Informal Education, Strategies for Entering the ASEAN Community, and Policy Implementation

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในประเทศไทยมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของสังคมโลกาภิวัตน์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 กำหนดให้มีการศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งต้องมีการผสมผสานกันเพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพคนได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคม แต่ปัจจุบันพบว่า คุณภาพการศึกษาของประชากรไทยโดยเฉลี่ยต่ำลง การให้บริการการศึกษาระดับพื้นฐานยังไม่มีความเสมอภาคและเป็นธรรม เนื่องจากขาดรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายในเรื่องของหลักสูตรและวิธีการสอนไม่ตอบสนองต่อวิถีชีวิต ความต้องการและสภาพความเป็นอยู่ การจัดการศึกษานอกระบบยังไม่เพียงพอกับกลุ่มเป้าหมายและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน, 2550)

สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้กำหนดไว้ในนโยบายเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ข้อที่ 3 : เปิดโลก กศน. ผู้ กศน. อินเทอร์เน็ต เพื่อประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาและจัดการเรียนการสอน พัฒนาระบบการนิเทศติดตาม และการวัดผล

ประเมินผลการศึกษา เพื่อการพัฒนาการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน และกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์กศน. เพื่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับ ประชาชน การเพิ่มคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เป็นสากลเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดน ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิต (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555)

จากการรายงานสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์อาเซียนศึกษาของ 19 อำเภอในสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2557 พบว่าการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานของแต่ละยุทธศาสตร์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงาน กศน. นั้นยังไม่ครอบคลุมทุกโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนงาน มีบางโครงการที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียนนั้นยังไม่ได้มีการปฏิบัติให้

เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน เช่น ขาดโครงการการทำวิจัยเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพการศึกษา โครงการจัดทำเว็บไซต์อาเซียน โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่สมบูรณ์เพื่อรองรับเป้าหมายของแผนงาน (รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสท.จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2557) การดำเนินงานที่ไม่ครอบคลุมทุกโครงการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาหรือช่องว่างของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของศูนย์อาเซียนศึกษาของ 19 อำเภอในสังกัดสำนักงาน กสท.จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรองรับยุทธศาสตร์สู่ประชาคมอาเซียน : การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อรองรับยุทธศาสตร์สู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์อาเซียนศึกษา ครู กสท.ตำบล และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากทั้งหมด 19 อำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 180 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.86 และค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) = 0.67 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสท. จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 1.27$) และเมื่อพิจารณารายยุทธศาสตร์พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.63$, $SD = 1.35$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสท. จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 1.11$) และเมื่อพิจารณารายยุทธศาสตร์พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การเพิ่มคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 1.17$)

2. ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด

สุราษฎร์ธานีเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีจุดแข็ง (Strengths) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านอาเซียนศึกษา การพัฒนาหลักสูตร สื่อ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จุดอ่อน (Weaknesses) ได้แก่ การขาดการจัดทำฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดและส่งเสริม กศน. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ความรู้/ข้อมูลข่าวสาร และการสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน ส่วนที่เป็นโอกาส (Opportunities) ได้แก่ การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพและเป็นสากล เพื่อตอบสนองสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน การส่งเสริมการเปิดเสรีทางการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และ ส่วนที่เป็นอุปสรรค (Threats) ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐานการศึกษาอาเซียน การพัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อรองรับผู้เรียนประชาคมอาเซียน

5. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อาจสืบเนื่องจากศูนย์อาเซียนศึกษาขาดการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน ศูนย์อาเซียนจำเป็นที่จะต้องพัฒนา

ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ยังขาดการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นระบบและมีความเหมาะสม สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีความประสงค์ที่จะให้ศูนย์อาเซียนพัฒนาขึ้นในหลายได้ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐานการศึกษาอาเซียน พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อรองรับผู้เรียนประชาคมอาเซียน ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เพียงพอ อีกทั้งต้องการให้จัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบที่หลากหลายครอบคลุมและเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายบนหลักความเสมอภาค/ความเป็นธรรม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สุขสันต์ หอมนาน (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนกรณีศึกษาโรงเรียนฝายกวางวิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนฝายกวางวิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวม

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามแผนและด้านการปรับปรุงแก้ไข ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ด้านการตรวจสอบประเมินส่วนสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนฝายกวางวิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านการตรวจสอบประเมินมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นจากการวิจัยครั้งนี้ จึงอธิบายได้ว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่งแล้วสภาพที่พึงประสงค์จะเป็นตัวนำทางการปฏิบัติสู่ความสำเร็จได้ (ประสิทธิ์ สระหอม, 2551)

2) ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีจุดแข็ง (Strengths) คือ การจัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านอาเซียนศึกษา การพัฒนาหลักสูตร สื่อ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นับเป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย การจัดการเรียนการ

สอนด้านภาษา และการจัดการการท่องเที่ยวให้แก่ นักศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจได้ จุดอ่อน (Weaknesses) คือ ขาดการจัดทำฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดและส่งเสริม กศน.ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ความรู้/ข้อมูลข่าวสาร และการสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เนื่องจากขาดการทำฐานข้อมูลที่ดี ย่อมไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ และอีกประการหนึ่งคือ เมื่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยว ย่อมมีความต้องการ การใช้แรงงานเพิ่มขึ้น ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่า แรงงานจำนวนมาก ก็จะเป็นแรงงานที่มาจากประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนดังนั้นการสร้างเจตคติที่ดีต่อประชาชนในกลุ่มอาเซียนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ส่วนที่เป็น โอกาส (Opportunities) คือ การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพและเป็นสากล เพื่อตอบสนองสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน การส่งเสริมการเปิดเสรีทางการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน สืบเนื่องจากสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดแห่งการท่องเที่ยว มีสภาพแวดล้อม และภูมิทัศน์ที่สวยงาม จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้ามายังจังหวัด ด้วยเหตุนี้จึงเป็นโอกาสที่ดี ในการที่จะพัฒนาหลักสูตร ที่เตรียมพร้อมนักศึกษาให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ และสอดคล้องต่อความต้องการของอาเซียน และ ส่วนที่เป็นอุปสรรค (Threats) คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐานการศึกษาอาเซียน การพัฒนาระบบการเทียบโอน

ความรู้และประสบการณ์เพื่อรองรับผู้เรียนประชาคม การที่จะพัฒนาระบบเทียบโอน จะต้องอาศัยผู้มีความรู้ และประสบการณ์ มีคำอธิบายรายวิชาที่ชัดเจน และ จะต้องศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาอาเซียนให้ ถูกต้องครบถ้วน

6. บทสรุป

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหารศูนย์อาเซียน ศึกษาเพื่อรองรับยุทธศาสตร์สู่ประชาคมอาเซียนของ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม และมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 180 คน พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษายังอยู่ใน ระดับปานกลาง ควรพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการ วิจัยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในประชาคม อาเซียน ศูนย์อาเซียน พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการจัดการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็น ระบบ 2. เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการบริหาร ศูนย์อาเซียนศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผล วิจัยพบว่า มีจุดแข็ง (Strengths) คือ การจัดการเรียน การสอนเรื่องอาเซียนศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านอาเซียนศึกษา การพัฒนาหลักสูตร สื่อ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับประชาชน กลุ่มเป้าหมาย จุดอ่อน (Weaknesses) คือ ขาดการจัดทำฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์

ในการจัดและส่งเสริม กศน.ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ความรู้/ข้อมูลข่าวสาร และการสร้างเจตคติ ที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน ส่วนที่เป็นโอกาส (Opportunities) คือ การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษา ต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพและเป็น สากกล เพื่อตอบสนองสภาพเศรษฐกิจและความต้องการ ของตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน การส่งเสริมการ เปิดเสรีทางการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคม อาเซียน และ ส่วนที่เป็นอุปสรรค (Threats) คือ การ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐาน การศึกษาอาเซียน การพัฒนาระบบการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์เพื่อรองรับผู้เรียนประชาคม อาเซียน โดยผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปเป็น แนวทางในการพัฒนาและแก้ไขส่วนที่บกพร่องต่อไป ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ นำปัญหา และ SWOT Analysis ที่ผู้วิจัยค้นพบในงานวิจัย นี้ ไปพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์อาเซียนศึกษา เพื่อ รองรับยุทธศาสตร์สู่ประชาคมอาเซียนในโอกาสต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ดร.สุพัตรา ประดับพงษ์ เป็น อย่างสูงที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนวทางการวิจัย และ คำแนะนำต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยจนสิ้นสุดลง ด้วยดี และผู้วิจัยขอขอบคุณนายจรศักดิ์ เขียวน้อย รองผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านนาวา ที่ได้ให้ คำแนะนำด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้รวมทั้งขอขอบคุณ กลุ่มตัวอย่างที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามใน งานวิจัยนี้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). สำนักบริหารงาน
การศึกษานอกโรงเรียน อดีตและอนาคต การ
ดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : รังสิตการพิมพ์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). สำนักงานการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. กรุงเทพฯ:
สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย

ประสิทธิ์ สระหอม. (2551). สภาพปัจจุบันและปัญหา
การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการดำเนินงาน
ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา) บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์.

สุขสันต์ หอมนาน. (2552). สภาพปัจจุบันและปัญหา
การจัดการศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ใน
ชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนฝายกวางวิทยาคม
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงราย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557).
รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี.